

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph. D., ve věci

žalobce: J. S., narozený dne X
t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov,
P. O. Box 1, 789 53 Mírov

proti

žalované: Vězeňská služba České republiky, Věznice Mírov
sídlem P. O. Box 1, 789 53 Mírov

o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu žalované spočívajícím ve zrušení vycházek v období od 20. 11. 2020 do 30. 11. 2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal ochrany před jednáním žalované spočívajícím v tom, že žalovaná rozhodla o zrušení vycházek všech odsouzených ubytovaných na 9. oddělení žalované, a to v době od 20. 11. 2020 do 30. 11. 2020. Zásah žalované se negativně projevil na psychice žalobce, když celodenní umístění na cele pro něj bylo stresující. Žalobce navrhl, aby soud určil nezákonnost zásahu žalované.
2. Žalobce namítal, že žalovaná nemá pravomoc rozhodnout o zrušení vycházek. Tuto pravomoc nedává žalované ani § 20 odst. 5 (pozn. soudu: žalobce však zjevně omylem uvedl § 5) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), jelikož uvedené ustanovení dává řediteli věznice pravomoc rozhodnout toliko o jednorázovém omezení vycházek z vážných důvodů. Tímto důvodem nemůže být pouhé podezření na výskyt nákazy koronavirem SARS-CoV-2 u odsouzených ubytovaných na 9. oddělení. Dále žalobce namítal, že pokud je ve věznici ohledně koronaviru špatná situace, zavinila ji sama žalovaná, když odsouzené ze 7. oddílu, kteří byli vystaveni nákaze, okamžitě neizolovala od ostatních, ale umožnila jim chodit do práce, kde se setkávali s dalšími odsouzenými s jiných oddělení. Rozšíření nákazy tak způsobila neochota vedení věznice omezit ekonomickou činnost věznice.

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla žalobu zamítnout. Žalovaná poukázala na ustanovení § 20 odst. 5 vyhlášky, které jí umožňuje omezit nebo zrušit vycházky z vážného důvodu. Ke zrušení vycházek všech odsouzených umístěných na 9. oddělení, ve kterém byl ubytován také žalobce, bylo přistoupeno na základě jednání protiepidemické komise žalované poté, co byli na 9 oddělení zjištěni dva odsouzení ve dvou celách, kteří měli příznaky onemocnění COVID-19. Přijaté opatření vycházelo z ústního doporučení Krajského hygienické stanice Olomouckého kraje a také z jejího rozhodnutí ze dne 9. 11. 2020, č. j. KHSOC/57653/2020/OC/EPID, kterým bylo žalované nařízeno, aby zajistila mj. režimová opatření spočívající ve vytvoření co nejmenších skupin odsouzených osob obývajících jednu celu tak, aby se s ostatními skupinami odsouzených nepotkávali v rámci vnitřních prostor věznice. Žalovaná dále uvedla, že vycházela z přípisu Krajského hygienické stanice Olomouckého kraje ze dne 4. 11. 2020, č. j. KHSOC/54499/2020/OC/EPID, ve kterém jí bylo sděleno, že zavedená opatření se mají týkat i vycházek. Podle žalované je přesun odsouzených na vycházku a pobyt odsouzených na vycházce rizikovou činností. Závěrem žalovaná uvedla, že krátké omezení vycházek lze s ohledem na ochranu života a zdraví považovat za proporcionální.
4. Z předloženého spisového materiálu soud pro účely svého rozhodnutí zjistil, že nařízením vedoucího oddělení výkonu trestu ze dne 20. 11. 2020, č. j. VS-2275-45/ČJ-2020-803632 bylo s účinností od 20. 11. 2020 do 30. 11. 2020 rozhodnuto mj. o zrušení vycházek všech odsouzených ubytovaných na 9. oddíle žalované. Ze shodných tvrzení účastníků vyplývá, že žalobce byl v rozhodném období ubytován na 9. oddíle žalované.
5. Krajský soud přezkoumal postup žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu podle § 87 odst. 1 část věty za středníkem zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s.
6. Podle § 82 s.ř.s. *„každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný“*.
7. Pro poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. je nezbytné splnit pětici kumulativních podmínek: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem správního orgánu v širším smyslu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno (5. podmínka). Není-li byt jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65; publikovaný pod č. 603/2005 Sb. NSS).

8. Předně krajský soud uvádí, že ačkoliv nařízení vedoucího oddělení výkonu trestu ze dne 20. 11. 2020, č. j. VS-2275-45/ČJ-2020-803632 působí obecně, ze zápisu z jednání protiepidemické komise žalované vyplývá, že bylo učiněno adresně vůči konkrétním odsouzeným ubytovaným na 9. oddělení.
9. Podle § 16 odst. 5 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu“) se odsouzeným zabezpečuje denně nejméně jednohodinová vycházka.
10. Na základě § 20 odst. 5 vyhlášky je ředitel věznice nebo jím pověřený zaměstnanec oprávněn svým rozhodnutím z vážného důvodu zrušit nebo omezit vycházku.
11. K otázce pravomoci rozhodnout o zrušení či omezení vycházek krajský soud uvádí, že shora uvedené ustanovení § 16 odst. 5 zákona o výkonu trestu zabezpečuje odsouzeným denně nejméně jednohodinovou vycházku. Výjimku z tohoto pravidla pak obsahuje § 20 odst. 5 vyhlášky, který řediteli věznice umožňuje vycházku zrušit nebo omezit, pokud k tomuto kroku existují vážné důvody. Účelem této úpravy je umožnit řediteli věznice rychle reagovat na konkrétní okolnosti, které by mohly ohrozit bezpečnou realizaci vycházek odsouzených. Ačkoliv posledně uvedené ustanovení pojednává o „vycházce“, nelze jej vyložit tak, že by ředitel věznice nemohl z vážných důvodů rozhodnout o zrušení vycházek v konkrétním období, bude-li zároveň zjevné, že bude existovat onen vážný důvod. V opačném případě by byl ředitel věznice nucen z čistě formálních důvodů při déle trvajícím vážném důvodu (např. velmi nepříznivých klimatických podmínkách) denně rozhodovat o omezení či zrušení vycházek. To zjevně nebylo úmyslem zákonodárce. Podle názoru soudu není relevantní to, zda ředitel věznice rozhodne o zrušení vycházek na jeden den nebo v konkrétním časovém období, důležité je, aby v daném období existoval vážný důvod ke zrušení či omezení vycházek.
12. Žalovaná tento důvod spatřovala v tom, že u 2 odsouzených na 9. oddělení se projeví příznaky onemocnění COVID-19. Samotná existence předmětného důvodu pak vyplývá ze zápisu jednání protiepidemické komise žalované ze dne 20. 11. 2020. Samotné doporučení k izolaci všech odsouzených ubytovaných na 9. oddělení žalované pak navrhla MUDr. H., a to na základě doporučení Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje. Ze spisového materiálu dále vyplývá, že Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje svými rozhodnutími ze dne 9. 11. 2020 a 24. 11. 2020, č. j. KHSOC/57653/2020/OC/EPID a KHSOC/66901/2020/OC/EPID nařídila žalované přijmout mj. režimová opatření spočívající ve vytvoření co nejmenších skupin odsouzených osob obývajících jednu celu tak, aby se s ostatními skupinami odsouzených nepotkávali v rámci vnitřních prostor věznice při společných činnostech. V odůvodnění rozhodnutí krajský hygienická stanice uvedla, že u žalované došlo k výskytu nákazy onemocnění COVID-19, proto existuje vysoké riziko přítomnosti možných zdrojů nákazy tímto onemocněním a další přenosy této nákazy. Z přípisu Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje ze dne 4. 11. 2020, č. j. KHSOC/54499/2020/OC/EPID vyplývá, že přijatá opatření by se měla vztahovat také na vycházky odsouzených a že se nákaza prokazatelně vyskytla u odsouzených ubytovaných na 7. oddělení.
13. Podle názoru krajského soudu k omezení vycházek odsouzených umístěných na 9. oddělení existoval vážný důvod. V dnešní době lze již bez jakýchkoliv pochybností označit šíření nákazy (nejen) infekčního onemocnění COVID-19 za závažný problém. Z výše uvedeného vyplývá, že u odsouzených ubytovaných na 9. oddělení se vyskytly příznaky

doprovázející uvedenou nemoc. Za této situace bylo úkolem žalované, o čemž svědčí také rozhodnutí krajské hygienické stanice, učinit vše potřebné k tomu, aby se nákaza dál nešířila. Vážnost celé situace dokládají také ostatní opatření, která byla žalovanou přijata vedle zrušení vycházek (uzamykání odsouzených na celách a jejich pohyb na chodbě vždy bez přítomnosti odsouzených z jiných cel; výdej stravy do jednorázového nádobí; uzavření kulturní místnosti; užívání telefonu postupně odsouzenými vždy v rámci jedné cely apod.). Podezření na nákazu onemocnění COVID-19 na 9. oddělení při zohlednění toho, že tato nákaza se již prokazatelně vyskytla na 7. oddělení, které bylo v karanténě do 20. 11. 2020, lze považovat za vážný důvod ve smyslu § 20 odst. 5 vyhlášky. Ani tento žalobní bod proto není důvodný.

14. Pokud jde o žalobcem namítaná pochybení žalované ohledně rozšíření onemocnění COVID-19, krajský soud se k nim nebude vyjadřovat, neboť se jedná o žalobcem ničím nepodložené spekulace.
15. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
16. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být **zastoupen advokátem**; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 11. května 2021

Mgr. Jiří Gottwald v. r.
předseda senátu